

on-line >>> www.alnari.rs
mail to >>> office@alnari.rs

Naziv originala:
Jusi Adler-Olsen
KVINDEN I BURET

Copyright © 2008 by JP/Politikens Forlagshus, København
Translation Copyright © 2012 za srpsko izdanje Alnari d.o.o.

ISBN 978-86-7710-900-4

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

JUSI ADLER-OLSEN
ŽENA U KAVEZU

Prevela Dubravka Trišić

alnari
PUBLISHING

Beograd, 2012.

UVOD

Grebla je noktima po glatkim zidovima dok joj nisu prokrvarili, a šakama je udarala po debelim staklima dok joj nisu utrnule. Najmanje je deset puta otišla do čeličnih vrata i gurala nokte u prorez kako bi ih silom otvorila, ali vrata se nisu ni makla, a rub beše oštar.

Napokon, kad su nokti počeli da joj se odvajaju s mesa na prstima, srušila se na ledeni pod teško dišući. Nakratko je razrogačenih očiju bukljala u strahovitu tamu, dok joj je srce snažno lupalo. Onda je zavrištala. Vrištala je dok nije ostala bez glasa, zaglušivši samu sebe.

Zabacila je glavu i ponovo osetila kako sa plafona struji svež vazduh. Možda može, ako se zaleti, da skoči dovoljno visoko i uhvatiti se za nešto. Možda će se onda nešto dogoditi.

Da, možda će tad oni gadovi napolju morati da uđu.

Ako ispruži prste i nacilja u oči, može ih oslepiti. Ako bude dovoljno brza i ne okleva, možda uspe. A onda možda i pobegne.

Olizala je krvave prste, a onda se oduprla rukama o pod i čučnula.

Zurila je u nevidljivi plafon. Možda je predaleko za skok. Možda nema za šta da se uhvati. Ali mora da pokuša. Šta bi drugo?

Svukla je jaknu i pažljivo je položila u čoške da se ne spotakne na nju. Onda se u jednom skoku odrizi, ispruživši ruke uvis što više može, ali ne dodirnu ništa. Nakon što je pokušala još dva puta, povukla se do drugog zida i malo zastala da se sabere. Zatim se zatrča, svom snagom skoči u mrak i ispruži se puna nade. Kad se stropoštalala natrag, stopalo joj se okliznu na glatkom podu i pade postrance. Glasno je uzdahnula

Jusi Adler-Olsen

kad joj je rame udarilo u beton, zaurlala kad joj je glava tresnula o zid, a u mozgu joj zatitraše iskre.

Dugo je mirno ležala sa željom da zaplače. Ali nije zaplakala. Kad bi je njeni tamničari čuli, pogrešno bi to shvatili. Mislili bi da posustaje, a nije tako. Upravo suprotno.

Paziće na sebe. Što se njih tiče, ona je žena u kavezu, ali ona će odlučiti koliki će biti razmak između rešetaka. U mislima će se otvoriti prema svetu da izbegne ludilo. Nikada je neće slomiti. To je odlučila dok je tako ležala na podu, dok ju je rame strašno bolelo, a oteklina zatvarala oko.

Jednoga dana izaći će odavde.

1

2007.

Karl priđe ogledalu i prođe prstom duž slepoočnice gde ga je očešao metak. Rana je zacelila, ali ožiljak se, ako bi neko zagledao, jasno video ispod kose.

Ali ko bi te uopšte zagledao, vrag te odneo, pomisli gledajući svoje lice. Očito se promenio. Ima dublje bore oko usta, tamnije podočnjake i krajnje ravnodušan izraz lica. Karl Merk više nije onaj stari, iskusni inspektor koji živi i diše za posao. Više nije visok i otmen čovek s Jilanda koji podstiče zanimanje i žudnju. Vraže, kao da je to uopšte važno.

Zakopča košulju, navuče sako, sruči zadnji talog kafe, izađe i zalupi ulazna vrata, tako da i svi ostali ukućani shvate da je vreme da se izvuku iz kreveta. Pogled mu pade na pločicu s imenom na vratima. Krajnje je vreme da je promeni. Viga se odavno odselila. Iako još nisu zvanično razvedeni, odavno više nema sumnje da je gotovo.

Karl se okrenu i pođe prema Hestestinu. Ako za dvadeset minuta uhvati voz, može provesti dobrih pola sata s Hardijem u bolnici, a onda će morati u policijsku upravu.

Ugleda kako se zvonik od crvene cigle diže nad golim krošnjama i silom se podseti kako je, uprkos svemu, srečković. Samo centimetar udesno i Anker bi još bio živ. Samo centimetar ulevo i on, Karl, bio bi mrtav. Hiroviti centimetri poštedeli su ga putovanja preko zelene livade do hladnih grobova nekoliko stotina metara dalje.

Karl je pokušavao to da prihvati, ali nije mu bilo lako. Nije znao mnogo o smrti. Samo da može biti nepredvidljiva kao munja i beskrajno tiha kad stigne.

S druge strane, znao je sve o tome kako smrt može biti nasilna i besmislena. To je odlično znao.

Samo dve nedelje nakon završene policijske akademije, prizor prve žrtve ubistva zauvek se usekao u Karlovu mrežnjaču. Malu i slabašnu ženu udavio je muž. Ležala je na podu, s tupim pogledom i izrazom lica zbog kojeg je Karlu nedeljama bilo loše. Od tada je imao nekoliko desetina slučajeva. Svakog jutra pripremao se za njih. Za krvavu odeću, voštana lica, smrznute fotografije. Svakog dana slušao je ljude kako lažu i pravdaju se. Svakoga dana zločin bi dobijao novo lice, a postepeno je sve manje delovao na njega. Nakon dvadeset i pet godina u policiji i deset u odeljenju za ubistva, Karl je oguglao.

Tako je to išlo sve dok mu jedan slučaj ubistva nije probio oklop.

Poslali su Anker, Hardija i njega do neke trošne kolibe kraj starog zemljanog puta, gde ih je čekao novi leš da ispriča svoju jedinstvenu priču.

Kao što se često događa, smrad je naterao suseda da reaguje.

Žrtva je bila neki usamljenik koji je mirno legao u vlastito smeće i izdahnuo dušu zajedno s alkoholnom parom. Barem su tako mislili dok nisu otkrili ekser iz stolarskog pištolja, zabijen nesrećniku do pola mozga. Zato su pozvali odeljenje za ubistva.

Tog dana bio je red na Karlovu ekipu, što nije smetalo ni njemu ni njegovoj dvojici pomoćnika, premda je Karl po običaju jadikovao kako oni previše rade dok drugi timovi lenčare. Ali ko je mogao znati da će taj poziv biti koban? Prošlo je samo pet minuta od ulaska u sobu sa smrdljivim truplom do trenutka kad je Anker ležao na podu u bari krvi, Hardi pružao svoj poslednji korak, a plamen u Karlu zgasao – onaj plamen koji je životno neophodan inspektor u odeljenju za ubistva u Kopenhagenu.

2 2002.

Žuta štampa obožavala je Merete Lingord, potpredsednicu Demokratske stranke, kao i sve što ona predstavlja. Njene oštre replike za govornicom u Folketingu, danskom parlamentu. Njen manjak poštovanja prema premijeru i njegovim ulagivačima. Njenu ženstvenost, vragolaste oči i zavodničke jamice u obrazima. Voleli su je zbog njene mladosti i uspeha, ali iznad svega su je voleli zbog toga što su mogli do mile volje da nagađaju zašto se tako darovita i lepa žena još nije u javnosti pojavila s nekim muškarcem.

Merete Lingord prodavala je veoma velike tiraže. Lezbijka ili ne, bila je izuzetno dobra tema.

A Merete je to dobro znala.

„Zašto ne izađeš s Tageom Bagesenom?“ nagovarala ju je sekretarica dok su išle do Meretinog malog, plavog *audija*, zaobilazeći bare na parkiralištu Kristijansborga, koje je rezervisano samo za poslanike u parlamentu. „Znam da postoji gomila muškaraca koji bi te rado izveli, ali ovaj je lud za tobom. Koliko te je puta već zvao da izađete? Jesi li brojila koliko je poruka ostavio na tvojem radnom stolu? Evo, jednu je ostavio i danas. Daj mu priliku, Merete.“

„Zašto ti ne izađeš s njim?“ Merete spusti glavu i baci hrpu fascikli na stražnje sedište automobila. „Šta ja da radim s predsednikom Odbora za saobraćaj i članom Stranke radikalnog centra? Reci mi, Marijana, šta sam ja? Nekakav kružni tok u provinciji?“

Merete pogleda prema Muzeju Kraljevskog arsenala, gde je muškarac u belom mantilu fotografisao zgradu. Nije li upravo slikao nju? Ona odmahnu glavom. Osećaj da je neko stalno posmatra počeo je da joj ide na živce. Naravno da je to čista paranoja. Mora da se opusti.

„Tage Bagesen ima trideset pet godina i stvarno je zgodan“, reče Marijana. „Dobro, možda bi mogao da izgubi koje kilo, ali s druge strane, čovek ima letnjikovac u Vejbjergu. I još dva-tri na Jilandu, ako se dobro sećam. Šta bi još htela?“

Merete skeptično odmahnu glavom. „Tako je. Ima trideset i pet godina i živi s majkom. Znaš šta, Marijana? Uzmi ga ti. U zadnje vreme ponašaš se vrlo čudno. Uzmi ga. Samo izvoli!“

Zgrabila je fascikle koje je držala sekretarica i bacila ih na sedište sa ostalim. Na instrument-tabli bilo je 17.30. Već kasni.

„Večeras će nam nedostajati tvoji govori u parlamentu, Merete.“

„Valjda hoće“, reče ona i slegnu ramenima. Otkad je ušla u politiku, ona i predsednik demokrata imali su nepovrediv dogovor da posle šest uveče niko drugi nema pravo na njeno vreme, osim ako nije reč o nekoj presudnoj sednici odbora ili glasanju. „Nema problema“, rekao joj je tada jer je dobro znao koliko im je glasova donela. Dakle, ni sada neće biti problema.

„Daj, Merete. Reci mi kuda ćeš.“ Sekretarica je molećivo pogleda. „Kako se zove?“

Merete joj dobaci osmeh i zalupi vrata. Vreme je da nađe zamenu za Marijanu Koh.

3

2007.

Markus Jakobsen, šef odeljenja za ubistva, bio je vrlo nemaran što se tiče čistoće u kancelariji, ali to ga nije mučilo. Nered je bio puka spoljašnja pojava; iznutra je bio temeljno organizovan. Svoj prepredeni um složio je vrlo uredno. Nikad nije propuštao pojedinosti. Sećao ih se savršeno jasno i posle deset godina.

Jedino u situacijama poput ove, kad je soba bila prepuna krajnje pažljivih kolega koji su morali da zaobilaze istrošena kolica sa spisima i hrpe dokumenata o slučajevima, gledao bi rasulo svoje kancelarije s blagim nezadovoljstvom.

Jakobsen podiže napuklu šoljicu s likom Šerloka Holmsa, srknu hladnu kafu i po deseti put tog jutra pomisli na kutiju cigareta u džepu svog sakoa. Više ne sme na prokletu puš-pauzu ni u spoljašnje dvorište. Jebeni pravilnici!

„Dobro, slušaj ovamo!“ Markus Jakobsen okrenu se ka svom zame-niku Larsu Bjernu, kojem je rekao da ostane u kancelariji kad se završi sastanak odeljenja. „Slučaj ubijenog bicikliste u parku Valbi uzeće nam sve ljude ako ne pazimo“, reče on.

Lars Bjern klimnu. „I zato je Karl Merk izabrao najgore moguće vreme da se vrati u ekipu i oduzme nam četiri najbolja čoveka. Ljudi se žale na njega, a šta misliš, kome se žale?“ Upro je prst u svoja prsa, kao da jedino on mora da sluša tuđa sranja.

„Po nekoliko sati kasni na posao“, nastavi on, „tretira ljude kao stoku, čeprka po slučajevima i ne javlja se na telefon. Kancelarija mu je u haosu

i – nećeš verovati – nazvali su forenzičari da prigovaraju zbog nekog telefonskog razgovora s njim. Momci iz forenzike – da ne poveruješ! Čovek stvarno mora da se potruži da naljuti te tipove. Karl je prošao svašta, Markuse, ali svejedno moramo nešto uraditi s njim. Inače, ne znam kako će naše odeljenje uopšte funkcionisati.“

Markus izvi obrve. Imao je Karla pred očima. Zapravo, Karl mu se sviđao, ali one večno skeptične oči i zajedljive napomene razjarile bi svakoga, to je dobro znao. „Da, imaš pravo. Hardi i Anker verovatno su ga jedini podnosili. A i oni su bili čudaci.“

„Markuse, niko to neće otvoreno reći, ali on je užasno naporan, uvek je bio takav. Nije dobar za ovaj posao, gde svi mnogo zavisimo jedni od drugih. Karl je bio loš kolega od prvog dana. Zašto si ga uopšte doveo iz Belaheja?“

Markus se zagleda u Bjerna. „On je bio i ostao izvrstan inspektor, Larse. Eto zašto.“

„Dobro, dobro. Znam da ga ne možemo samo izbaciti, pogotovo ne u ovoj situaciji, ali moramo naći neko drugo rešenje, Markuse.“

„Vratio se s bolovanja prošle nedelje, daj čoveku priliku. Možda da mu neko vreme malo olakšamo posao?“

„Kako? Poslednjih nedelja dobijamo više slučajeva nego što možemo obraditi. Neki su važni, kao što dobro znaš. Onaj tip što je izgoreo u Amerikaveju – je li požar bio podmetnut? Pljačka banke u Tomsgord-sveju, gde je ubijen klijent. Silovanje u Tornbiju, gde je cura nastradala; onaj što ga je izbola banda u Sidhavnenu; ubijeni biciklista u parku Valbi. Šta da ti kažem? Da i ne govorimo o svim starim slučajevima. Neke od njih nismo ni načeli. I baš sada imamo vođu ekipe kao što je Merk. Lenj, živčan, mrzovoljan, uvek se buni, a kolege gazi; ekipa samo što se nije raspala. On nam je živa rana, Markuse. Oteraj Karla, daj da dovedemo mlade i željne posla. Znam da to nije lepo, ali to je moje mišljenje.“

Šef odeljenja klimnu. Primetio je držanje svojih kolega na sastanku koji se malopre završio. Čutljivi, sumorni i iscrpljeni. Naravno da ne žele da neko sere po njima.

Markusov zamenik ode do prozora i pogleda u zgrade preko puta. „Mislim da imam rešenje. Možda će nas napasti sindikat, ali ne verujem.“

„K vragu, Larse! Nemam snage za sukob sa sindikatom. Ako mu daš otkaz, oni će nam odmah skočiti za vrat.“

Žena u kavezu

„Ne, oteraćemo ga na gornji sprat!“

„Hmm.“ Tu je Markus morao biti oprezan. Zamenik je bio vrlo dobar inspektor, s mnogo iskustva i hrpom rešenih slučajeva, ali još je morao mnogo da uči što se tiče upravljanja ljudima. U policijskoj upravi ljudi se ne smeju ni premestiti ni smeniti bez debelog razloga. „Predlažeš da ga premestimo, je li? A kako? I ko će mu ustupiti mesto?“

„Znam da sinoć nisi ni oka sklopio“, odgovori Lars Bjern. „A jutros si se bavio onim prokletim ubistvom u Valbiju pa verovatno nisi slušao vesti. Nisi čuo šta se jutros dogodilo u parlamentu?“

Šef odeljenja odmahnu glavom. Da, imao je previše posla otkad je došlo do obrta u slučaju ubijenog bicikliste u Valbiju. Do sinoć su imali dobru svedokinju, pouzdanu svedokinju, koja nije čak ni sve ispričala – nisu nimalo sumnjali u to. Bili su sigurni da su nadomak velikog otkrića. A onda je svedokinja odjednom ućutala. Očigledno je neko od njenih bližnjih dobio pretnju. Policajci su je ispitivali do iscrpljenosti; razgovarali su s njenim kćerima i majkom, ali svi su ćutali. Cela porodica bila je prestravljena. Ne, Markus se nije naspavao. Samo je bacio pogled na prvu stranicu novina, ali inače nije znao ništa.

„Je li opet reč o Danskoj stranci?“, upita on.

„Tako je. Njihova glasnogovornica opet je predstavila predlog, kao amandman na kompromisni zakon o policiji, a ovoga puta većina je bila na njenoj strani. Amandman će proći, Markuse. Piv Vestegord može biti srećna, ostvariće svoj cilj.“

„Šališ se!“

„Izašla je za govornicu i mlela dobrih dvadeset minuta, a podržale su je sve stranke u vladi, naravno, iako su se konzervativci verovatno naježili.“

„I?“

„I šta? Navela je četiri primera ružnih slučajeva koji su arhivirani. Ona misli da nije u javnom interesu da se takvi slučajevi ne reše. I nije izvukla samo to, znaš.“

„Isuse Hriste! Ona misli da policija diže ruke od slučajeva zato što nam je to zabavno?“

„Nabacila je da se to događa s određenom vrstom slučajeva.“

„Glupost! S kojom vrstom?“

„Spomenula je slučajeve u kojima su žrtve bili članovi Danske i Liberalne stranke. Reč je o slučajevima širom Danske.“

„Kuja je prolupala!“

Zamenik odmahnu glavom. „Misliš? To se samo zagrevala. Onda je pomenula slučajeve nestale dece i slučajeve gde su političke organizacije bile na meti terorističkih napada. Slučajeve koji su posebno zverski.“

„Dobro, dobro, žena skuplja glasove, to je sve.“

„Pa da, naravno, inače bi rešila stvar izvan parlamenta. Ali svi oni skupljaju glasove zato što trenutno sve stranke pregovaraju u Ministarstvu pravosuđa. Dokumenti će vrlo brzo doći do Finansijskog odbora. Odluka će biti potvrđena za dve nedelje, ako mene pitaš.“

„Šta bi tačno značila ta odluka?“

„U policiji će osnovati novi sektor. Ona je predložila da se zove Q, zato što se tako na izbornim listama označava Danska stranka. Ne znam je li to bio vic, ali na kraju će sigurno ispasti vic.“ Sarkastično se nasmeja.

„S kojim ciljem? Onim istim?“

„Da. Njegova jedina svrha biće rešavanje onoga što nazivaju slučajevima koji traže posebnu pažnju.“

„Slučajevi koji traže posebnu pažnju.“ Markus klimnu glavom. „Tipičan izraz Piv Vestegord. Zvuči vrlo impresivno. A ko će odlučivati koji će slučajevi dobiti tu nalepnicu? Je li i to spomenula?“

Zamenik slegnu ramenima.

„Dobro, ona traži da radimo ono što već radimo. Pa šta? I kakve to ima veze s nama?“

„Taj sektor biće u nadležnosti Nacionalne policijske komisije, ali možemo očekivati da će administrativno biti pod odeljenjem za ubistva u Kopenhagenu.“

Markus razjapi usta. „Ti to ozbiljno? Šta znači to administrativno?“

„Mi ćemo voditi budžet i knjigovodstvo. Mi ćemo davati ljude. I kancelarijski prostor.“

„Ne razumem. Znači, sada će policija u Kopenhagenu morati da rešava i prastare slučajeve koji su u nadležnosti policijskih uprava bogu iza leđa? Regionalne uprave neće pristati na to. Tražiće da ovde imaju svoje predstavnike.“

„Ne mora biti tako. To se može predstaviti i kao rasterećenje regionalnih uprava, a ne kao dodatni posao.“

„Jasno ti je šta to znači? To znači da će naše odeljenje odsad morati da ima i leteći odred za beznadežne slučajeve. A moji ljudi biće potpora. Nema šanse, odneo ih vrag! Ti se šališ!“

Žena u kavezu

„Markuse, zastani i slušaj. To je samo nekoliko sati, povremeno, za nekoliko članova ekipe. Nije to ništa.“

„Meni ne zvuči tako.“

„Dobro, onda me pusti da ti iskreno kažem kako ja gledam na to. Slušaš li me?“

Šef odeljenja za ubistva protrlja čelo. Ima li izbora?

„Markuse, dobićemo i novac.“ Načas zastade dok je netremice gledao šefa. „Ne mnogo, ali dovoljno da jednom čoveku isplaćujemo platu i istovremeno preusmerimo nekoliko miliona kruna u naše odeljenje. To je dodatak našem redovnom budžetu.“

„Nekoliko miliona?“ Zadovoljno klimnu. „Dobro, to je već nešto!“

„Nije li genijalno? Možemo odmah da uspostavimo sektor, Markuse. Oni očekuju da ćemo se mi buniti, ali nećemo. Poslaćemo im povoljan odgovor i predložiti proračun koji ne pominje nikakve konkretne zadatke. A za šefa novog sektora postavimo Karla Merka, a taj neće mnogo šefovati zato što će biti sam. I na sigurnoj udaljenosti od svih drugih, to ti obećavam.“

„Karl Merk kao šef Sektora Q!“ Šef odeljenja za ubistva mogao je to lako da zamisli. Takav sektor može se lako voditi s budžetom daleko manjim od milion kruna godišnje, u šta spadaju putni troškovi, laboratorijski testovi i sve drugo. Ako policija za novi sektor zatraži pet miliona godišnje, ostaće dovoljno za još dve ekipe istražitelja u odeljenju za ubistva. Onda se mogu posvetiti i starijim slučajevima. Možda ne slučajevima Sektora Q, ali nešto u tom stilu. Granice moraju biti vrlo mutne, to je najvažnije. Da, genijalno. Ne može biti bolje!

4

2007.

Hardi Heningsen bio je najviša osoba koja je ikada radila u policijskoj upravi. U njegovu vojnom dosijeu stajalo je da je visok 207 centimetara. Kad uhvate nekog, uvek je govorio Hardi jer prestupnik mora žestoko da izvijе glavu unazad dok sluša o svojim pravima. To je ostavljalo nezbrisiv utisak na većinu.

Hardijeva visina trenutno nije bila prednost. Karlu se činilo da su njegove duge, tromе noge sabijene na ležaju. Karl je savetovao medicinskoj sestri da s kreveta skloni pregradnu dasku kod nogu, ali to je, navodno, bilo van njene nadležnosti.

Hardi nikad ništa nije govorio. Televizor mu je radio po celi dan i celu noć, ljudi su mu stalno dolazili u posetu, ali on nije reagovao. Samo je ležao u Klinici za traumatologiju kičme u Hornbeku i trudio se da preživi. Trudio se da žvaće hranu i pomera rame. Bio je to jedini deo tela ispod vrata nad kojim je imao kakvu-takvu vlast, a inače je puštao sestre da se natežu s njegovim neposlušnim telom. Samo je zurio u plafon dok su mu one prale međunožje, zabadale igle u njega, praznile vrećicu sa izmetom... Ne, Hardi više nije imao šta da kaže.

„Opet sam u upravi, Hardi“, reče Karl i zategnu plahtu. „Rade na slučaju kao ludi. Još nisu ništa našli, ali znam da će otkriti ko je pucao na nas.“

Hardijeve teške veđe nisu ni trepnule. Nije se potrudio da pogleda ni Karla ni vesti na Drugom kanalu, koje su punile etar naduванom pričom o izbacivanju klinaca iz skvota koji su napravili u napuštenom Domu

Žena u kavezu

mladih. Kao da mu nije stalo ni do čega. Nije mu ostao čak ni bes. Karl ga je razumeo bolje nego iko. Premda to nije nameravao da pokaže pred Hardijem, i njega je bilo baš briga za sve. Potpuno je svejedno ko je pucao na njih. Ako i otkriju, kakva je korist od toga? Ovaj ili onaj, takvih prokletnika ima kao kusiha pasa.

Hladno klimnu medicinskoj sestri koja je ušla s novom hranjivom infuzijom. Kad je poslednji put bio u poseti, zatražila je od Karla da izađe dok se ona pobrine za Hardija. Nije dobila očekivani odgovor, a to, očigledno, nikad nije zaboravila.

„I tako, opet ste ovde?“, reče ona zlovoljno i pogleda na sat.

„Više mi odgovara termin pre posla. Nešto nije u redu?“

Ona opet pogleda na sat. Da, i? Pa šta ako odlazi na posao kasnije od većine ljudi?

Sestra uze Hardijevu ruku i prouči intravenoznu iglu u zapešću. Zatim se otvoriše vrata prema hodniku i uđe prva fizioterapeutkinja za taj dan. Čekao ju je težak rad.

Karl potapša plahtu pod kojom se video obris Hardijeve desne ruke. „Ove harpije žele te samo za sebe pa ja sada odlazim, Hardi. Sutra ću doći malo ranije, onda ćemo moći da razgovaramo. Sačuvaj taj osmeh, stari.“

Vonj lekova pratio ga je u hodnik gde je zastao da se nasloni na zid. Košulja mu se zalepila za leđa, a mrlje znoja pod pazusima napredovale su ka bokovima. Nakon one pucnjave, znoji se često i mnogo.

Hardi, Karl i Anker, po običaju, stigli su na mesto zločina u predgrađu Amagera pre ostalih i već su nosili jednokratne bele kombinezone, maske, rukavice i mrežice za kosu koje je zahtevala procedura. Prošlo je samo pola sata otkad je starac nađen s čavlom u glavi. Iz policijske uprave stigli su začas.

Tog dana imali su mnogo vremena pre nego što drugi dođu po telo. Čuli su da je šef odeljenja za ubistva na nekakvom reorganizacijskom sastanku s predstavnicom unutrašnje kontrole, ali nisu ni sumnjali da će stići pre svih, zajedno s medicinskim istražiteljem. Nikakve birokratske gnjavaže nisu mogle naterati Markusa Jakobsena da propusti mesto zločina.

„Teško da će van kuće naši tehničari nešto naći“, reče Anker i zabi stopalo u zemlju, koja je bila meka i blatnjava jer je cele noći kišilo.

Karl se osvrnu. Osim tragova susedovih drvenih cokula, nije bilo mnogo otisaka nogu oko bivše vojne zgrade u sklopu bivše kasarne, koju je vojska prodala šezdesetih. Kad su ih prodali, kuće su sigurno izgledale sjajno, ali odavno su prošla ta lepa vremena, barem za tu zgradu. Grede su se obesile, katran na krovu bio je sav izbušen, nijedna daska na fasadi nije bila čitava, a vlaga je učinila svoje. Čak i znak, na kojem je ime „Georg Madsen“ bilo ispisano crnim markerom, napola je istru-
nuo. Kroz pukotine je dopirao mrtvački vonj. Sve u svemu, pravo sranje.

„Idem da ispitam suseda“, rekao je Anker i okrenuo se prema čoveku koji je već pola sata čekao. Do trema njegove kućice bilo je pet metara. Kad sruše vojne zgrade, imaće mnogo bolji pogled.

Hardi je dobro podnosio vonj mrtvacu. Možda zato što je bio visok pa najgori smrad nije ni dopirao do njega, a možda i zato što je imao znatno slabiji njuh od većine ljudi. Ipak, vonj je tog dana bio posebno jak.

„K vragu, kako smrdi!“, progundao je Karl dok su stajali u predvorju i navlačili plave plastične čizme.

„Otvoriću prozor“, rekao je Hardi i zakoračio u sobu kraj klaustrofobičnog ulaza.

Karl je otišao do ulaza u malu dnevnu sobu. Kroz spuštenu žaluzinu dopiralo je vrlo malo svetla, ali dovoljno da se u uglu vidi lik mrtvacu u sedećem položaju, sa sivozelenom kožom i dubokim urezima u čirevima koji su mu pokrivali glavninu lica. Iz nosa mu je kapala crvenkasta tekućina, a dugmad na košulji napinjala su se zbog pritiska naduvanog trupa. Oči su mu izgledale voštano.

„Ekser je ispaljen u glavu pneumatskim stolarskim pištoljem marke *paslode*“, rekao mu je Hardi iza leđa. „Leži na stolu u drugoj sobi. Tamo je i električni odvijač na baterije, koji je još napunjen. Podseti me da proverimo koliko dugo može da stoji dok se ne isprazni.“

Na trenutak su samo tako stajali i gledali prizor dok im se nije pridružio i Anker.

„Sused ovde živi od 16. januara“, rekao je. „Znači, deset dana, a nijedanput nije video da pokojnik izlazi iz kuće.“ Pokazao je telo i pogledao po sobi. „Komšija je sedeo napolju na tremu i uživao u globalnom zagrevanju, a onda je osetio smrad. Jadnik je stvarno potresen. Možda da kažemo medicinaru da ga pogleda kad završi s telom.“

Žena u kavezu

Šta se zatim dogodilo, Karl je posle opisao samo u opštim crtama pa neka se glavešine snalaze s tim. Većina ljudi zaključila je da u tom trenutku nije bio sasvim priseban. Ipak, to nije bilo tačno. Zapravo, izuzetno se dobro sećao svega što se dogodilo. Samo nije bio raspoložen da iznosi pojedinosti.

Prvo je čuo da neko ulazi na kuhinjska vrata, ali nije reagovao. Možda zbog smrada, ili je možda mislio da na mesto zločina dolaze tehničari.

Časak kasnije, krajičkom oka primetio je da neko u crvenoj kariranoj košulji upada u sobu. Karl je pomislio da bi trebalo da potegne oružje, ali nije to učinio. Refleksi su ga izneverili. Zatim je osetio udar vazduha kad je prvi pucanj pogodio Hardija u leđa, tako da je pao, povukao Karla i zarobio ga pod sobom. Golemi pritisak pogođenog Hardijeva tela istegao je Karlu kičmu i prikleštio mu koleno.

Zatim su odjeknuli pucnjevi koji su Ankeru pogodili u grudi, a Karla u slepoočnicu. Posle se vrlo jasno sećao kako je tamo ležao ispod Hardija, koji je panično dahtao, i kako je Hardijeva krv curila kroz kombinizon i mešala se s njegovom krvlju na podu. Dok su prestupnikove noge prolazile pokraj njega, mislio je samo kako da se dokopa pištolja.

Iza njega je na podu ležao Anker i pokušavao da se okrene dok su dvojica napadača razgovarala u sobici s druge strane ulaza. Nakon samo nekoliko sekundi, vratili su se u dnevnu sobu. Karl je začuo Ankeru kako im zapoveda da stanu. Posle je saznao da je Anker već izvukao pištolj.

Odgovor na Ankerovu zapovest bio je novi pucanj, koji je zatresao pod i pogodio Ankeru ravno u srce.

To je bilo sve. Napadači su pobegli kroz kuhinjska vrata, a Karl se nije micao. Ležao je sasvim nepokretno. Čak i kad je stigla hitna pomoć, nije davao znake života. Posle su i bolničari i šef odeljenja za ubistva govorili da su isprva mislili da je i Karl mrtav.

Karl je dugo ležao kao da je u nesvesti, a glavom su mu vrvele očajničke misli. Opipali su mu puls i odvezli ga s dvojicom kolega. Tek je u bolnici otvorio oči. Rekli su mu da je imao mrtav pogled.

Mislili su da je to zbog šoka, ali bilo je od sramote.

„Treba li vam pomoć?“, upita neki tridesetogodišnjak u belom mantilu.

Karl se odmaknu od zida. „Upravo izlazim od Hardija Heningsena.“

„Da, Hardi. Jeste li član porodice?“

„Ne, ja sam mu kolega. Bio sam njegov vođa ekipe u odeljenju za ubistva.“
„Shvatam.“

„Kakvi su mu izgledi? Hoće li prohodati?“

Jedva primetno, mladi lekar se odmaknu. Odgovor je bio jasan. Zdravstveno stanje njegovog pacijenta ne tiče se Karla. „Nažalost, ne mogu davati takve informacije nikome osim srođnicima. Uveren sam da me razumete.“

Karl zgrabi lekara za rukav. „Ja sam bio s njim kad se to dogodilo, razumete li? I mene su upucali. Trećeg kolegu su ubili. Bili smo tamo zajedno, zato želim da znam. Hoće li prohodati? Možete li mi reći?“

„Žao mi je.“ Lekar skloni Karlovu ruku. „Ne mogu vam to reći, ali siguran sam da ćete već i sami doznati jer vam je to posao. Svako od nas mora da radi svoj posao u skladu s propisima.“

Taj mali prizvuk nadmoći, koji usvoje svi lekari, to odmereno izgovaranje samoglasnika vrhom jezika, kao i izvijene obrve – sve je to mogao očekivati, ali opet mu je bilo kao da gori, a ovaj mu još doliva i benzin. Dođe mu da udari lekara u glavu, ali samo ga ščepa za okovratnik i unese mu se u lice. „Radiš svoj posao?“, zareža. „Bolje čuvaj tu svoju mudru urbanu njušku dok se nisi ceo naduvao, stari! Znaš?“ Jače mu stisnu okovratnik, a lekar počeo da se vrpolti. „Kad ti kći ne dođe kući u deset, mi idemo u grad i tražimo je. I kad ti neko siluje ženu, kad ti s parkirališta nestane tvoj usrani smeđi BMW, opet ćeš zvati nas. I mi svaki put dođemo, čak i kad znamo da možemo samo da te tešimo. Jasno, pizdo? Zato te lepo pitam još jedanput: Hoće li Hardi prohodati?“

Lekar je brzo i glasno dahtao kad mu je Karl pustio okovratnik. „Vozim mercedes“, reče, „i nisam oženjen.“ Merk je video šta se zbiva u očima čoveka u belom mantilu. Misli da je shvatio u kojem je stanju Karl. Verovatno je to naučio na kursu psihologije, koji je ugurao između predavanja o anatomiji. *Mala šala obično smiri situaciju* – očigledno su ga tako učili, samo što to ne deluje na Karla.

„Odgejaj se do ministra zdravstva, neka te on nauči šta je prava bahatost, seronjo!“, reče Karl i odgurnu lekara. „Ti si početnik.“

Čekali su ga u njegovoj kancelariji: šef odeljenja Markus Jakobsen i onaj idiot Lars Bjern. Neugodan znak da su lekarovi krici već odjeknuli izvan debelih zidova klinike. Karl ih prouči obojicu. Ne, nije to; izgledaju kao